

Støtter srilankiske leger

«Save the doctors campaign» har oppfordret leger og legeforeninger til å signere et opprop til støtte for tre srilankiske leger. De var arrestert av myndighetene og beskyldt for å spre uriktig informasjon om helsesituasjonen for flyktningene under de siste kamphandlingene på Sri Lanka.

De tre legene gjorde sitt ytterste for å hjelpe skadde i krigssonen samtidig som de rapporterte om situasjonen for sivilbefolkningen. Torunn Janbu, Legeforeningens president, mener legene har fulgt sin etiske forpliktelse ved å hjelpe skadde og rapportere om hvilke lidelser krigen påførte sivile. Hun tok under nordisk lege-møte på Island initiativ til at de nordiske legeforeningene ga felles støtte til aksjonen. Aksjonen støttes av Verdens legeforening (WMA), Amnesty International og en rekke nasjonale legeforeninger.

Les mer om aksjonen på www.savethedoctors.com/

Skrinla prosjekt om pasientuttrekk

Det var for mange usikkerhetsmomenter knyttet til pasientuttrekk fra journalsystemer ved vaksinerings mot svineinfluensa, slik at Helsedirektoratet besluttet å skrinlegge prosjektet som skulle gi fastlegene mulighet til å innkalle pasienter i risikogrupper for vaksinerings mot Influensa A (H1N1). Det kom frem i et dialogmøte mellom direktoratet og Legeforeningen i slutten av september. Helsemyndighetene vil i stedet gå ut med en informasjonskampanje for å nå risikogrupper og øvrig befolkning. Myndighetene har lagt frem sin anbefalte rekkefølge for vaksinerings hvor risikogrupper tilbys vaksine først. Legeforeningen støtter den anbefalte rekkefølgen.

Informasjon om svineinfluensaen og myndighetenes håndtering av denne finnes på Legeforeningens nettsider www.legeforeningen.no og www.pandemi.no.

Vil ha økte skatter på tobakk

CPME (den europeiske legeforeningen) oppfordrer EUs helseministre og økonomi- og finansministre til å øke tobakksavgiften i alle EU-medlemsland. CPME mener at en betydelig høyere avgift vil bidra til å redusere antall dødsfall relatert til tobakk.

Medisinsk etikk

UNESCO har utarbeidet pensum for undervisning av studenter i bioetikk. CPME har fått fullmakt til å tilpasse dette til et dokument som kan brukes av medlemsorganisasjonene i arbeidet for å styrke undervisningen i medisinsk etikk. CPME vedtok en noe omarbeidet utgave av UNESCOs dokument som det anbefaler medlemsorganisasjonene å ta i bruk.

Samarbeid om psykiatritilbudet i Nord-Norge

Helse Nord og Legeforeningen har innledet et samarbeid om et mer likeverdig og kvalitetsrettet psykiatritilbud.

– Vi har over lengre tid satt søkelyset på ulikheten i behandlingstilbudet for psykiatriske pasienter. På tross av Opptrappingsplanen for psykisk syke, tilbys fortsatt mange pasienter alt for dårlig behandling og oppfølging. Pasientene møter flere steder en spesialisthelsetjeneste med stor mangel på spesialister, sier Kirsten Toft, leder i Regionsutvalg Nord og sentralstyremedlem i Legeforeningen.

Måltrettet arbeid med disse spørsmålene har resultert i et prosjektsamarbeid med Helse Nord. Prosjektet starter med en konferanse i Tromsø i oktober om status og utfordringer for Distriktspsykiatriske sentre (DPS).

– Å etablere robuste fagmiljøer med tilstrekkelig antall psykolog- og legespesialister ved DPS-er som faktisk er lokalisert i distriktene, byr på store utfordringer i hele landet, ikke bare i Nord-Norge. DPS-ene i distriktene sliter med rekrutteringen, mens de som ligger mer sentralt til, er gjerne de

som blir trukket frem som velfungerende, sier Toft.

Det er et velkjent problem at psykiatriske pasienter i distriktene ofte blir gående for lenge uten riktig oppfølging. Mange ganger ender det med akuttinnleggelse og tvang, noe som ofte kunne vært unngått.

Kirsten Toft understreker at ulikheten i behandlingstilbudene også har en alvorlig samfunns-side.

– Regjeringen har varslet kamp mot sosial ulikhet i helse. Psykiatrisatsingen fra myndighetene er imidlertid med på å gjøre det stikk motsatte. Her diskrimineres store deler av landet og det bygges opp under ulikhetene. De som allerede har et bra tilbud får det enda bedre, mens fagmiljøene i distriktene tynnes enda mer ut, advarer hun, og fortsetter:

– Ingen hadde godtatt denne type forskjellsbehandling dersom det hadde vært snakk om somatiske tilstander som kreft, traumebehandling eller hjertesykdom. Også psykiatriske pasienter har krav på et likeverdig behandlingstilbud.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Bredt om barns helse

I forbindelse med Legeforeningens statusrapport for 2010, ble det i september avholdt et arbeidsseminar om belastninger i tidlige livsfaser.

– Et viktig formål med seminaret var å la pasientorganisasjonene få anledning til å komme med synspunkter og innspill til statusrapporten som skal ta for seg belastninger i tidlige livsfaser. Det ble en svært nyttig idé-dugnad med interessante foredrag og spennende diskusjoner, sier Trond Markestad i Norsk barnelegeforening og medlem av referansegruppen for statusrapporten.

Rundt 40 personer fra ulike foreninger, sykehus, helsestasjoner, direktorat og utdanningsinstitusjoner, deltok på seminaret som fant sted i Oslo torsdag 10. september. Seminaret var delt inn i to deler. Første del var en generell samfunnsmedisinsk tilnærming til problematikken om belastninger i tidlige livsfaser. I to foredrag ble det vist til sammenhenger mellom belastninger tidlig i livet og senere helseproblemer ut fra et klinisk perspektiv og ut

fra et forskningsperspektiv. Det ble pekt på at det trengs en bredere forståelse av menneske og helse, og at forskning viser at det er en gjensidig påvirkning mellom biologi og erfaring. Med disse foredragene som bakteppe, rettet del to søkelys på sentrale utvalgte temaer hos barn som fedme og kostholdsutfordringer, astma, psykiske vansker samt et foredrag om fostertid, sped- og småbarnsalders betydning for helse og trivsel i løpet av et liv.

I de siste tiår har det skjedd en betydelig kunnskapsøkning om betydningen av miljøforhold tidlig i livet. På feltet synes det likevel sparsomt med planmessig kontakt mellom forskningsmiljøer og forskjellige medisinske disipliner. Det er også relativt liten faglig kontakt med miljøer utenfor de medisinske.

– Det er på denne bakgrunn behov for å samle og viderefremme aktuell kunnskap og erfaring i en statusrapport, sier Markestad.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk